

Producent och fixare i kulissen

Hon fixar scheman och köper frukostmackor med samma glada min. Möt en proffsig alltiallo som är stolt över sitt ursprung.

Katarina Danielssons rum på Konserthuset hänger en frack och det är inte vilken frack som helst. Den tillhör chefsdirigenten Gustavo Dudamel, en av världens 100 mest inflytelserika personer 2009 enligt Time Magazine.

– Jag fick den precis från kemtvätten, förklarar Katarina, som försöker underlätta livet så mycket som möjligt för maestro när han är i stan. Det är viktigt att han trivs och känner sig som hemma här, tycker hon.

KATARINA DANIELSSON ÄR PRODUCENT hos Göteborgs Symfoniker och med sin etniska och kulturella bakgrund är hon väl lämpad att ta hand om Gustavo Dudamel. Nygift lämnade hon 1984 hemlandet Slovakien för att bosätta sig i Sverige.

– Det var tufft. Jag hade inga vänner här och var jätteberoende av min man. Att lära sig ett nytt språk och bygga upp en ny identitet tar tid.

Stolt över sitt ursprung googlar hon på centrala Slovakien och hittar snabbt Turčianske Kačany, den lilla by där hon växte upp tillsammans med sin fem år äldre syster. Folkloretraditionen i det isolerade området

KATARINA DANIELSSON

Alder: 59 år

Yrke: Producent hos Göteborgs Symfoniker, Sveriges Nationalorkester

Familj: Gift med Sten, dottern Anna 20 år, systern Marta i Slovakien

Bor: Angered

Intressen: Naturen, den egna kryddörtsodlingen, jobbet och familjen

var stark. Varje by hade en egen orkester och kör. Deltagarna bar broderade folkdräkter vars utseende skilde sig åt från by till by. Katarina sjöng och dansade liksom de övriga ungdomarna och grundlade tidigt ett stort kulturintresse.

När hon växte upp var ryska ett obligatoriskt språk i skolan, eftersom Slovakien, som då var en del av Tjeckoslovakien, räknades till östblocket.

– Jag avskydde ryskan. Genom att inte ge oss ett världsspråk isolerade makthavarna en hel generation på ett sofistikerat sätt, säger Katarina.

Men på handelsgymnasiet fick hon äntligen studera engelska för en ung och entusiastisk lärare som hade au-pairkontakter i London. Tillsammans med några kompisar reste hon dit för att jobba i familj och plugga och efter tre månader kunde hon språket nägorlunda. Det var 1969, det vill säga året efter Pragvåren.

– Vi var naturligtvis begränsade i Slovakien. Jag vet att många författare hade det svårt, men själv kände jag mig aldrig isolerad eller ofri. Vi kunde åka över gränsen för att köpa kläder och vi tittade på österrikisk teve. Och var man förbannad på regimen kunde man skrika det rakt ut på krogen utan att något hände.

Efter studentexamen flyttade Katarina till Bratislava för att jobba som sekreterare på en advokatbyrå. Några år senare började hon på musikagenturen Slovkoncert, som förmedlade slovakiska artister till utlandet. Parallellt studerade hon kultur på filosofiska fakulteten vid Komenius universitet under fem års tid.

– Det var tuffa studier med högt ställda krav, men min arbetsgivare ställde upp med ledighet vid tentor och examensarbete. Kvinnorna skulle fram i Slovakien på den tiden; det var positivt, säger Katarina.

Genom Slovkoncert träffade hon sin bli-

vande man Sten, som hade ett liknande jobb i Sverige, fast med ansvar för Tjeckoslovakien. Att han var 22 år äldre och hade tre söner komplicerade förhållandet, men 1983 gifte de sig.

– Min pappa var jätteolycklig, men mamma fattade att jag var kär på allvar.

FLYTEN GICK TILL KRISTIANSTAD, där den nyblivne maken var chef för Rikskonserter och Katarina pluggade svenska för invandrare. Hon lärde sig Jag trivs bäst i öppna landskap och minns hur konstigt det kändes att dua sin lärare. Via ett jobb i Stockholm på Föreningen Svenska Tonsättare, där Katarina äntligen fick nytta av sina kunskaper i ryska, kom hon 1989 till Göteborg. När dottern Anna föddes, var det självklart för Katarina att tala slovakiska med henne.

– Jag sjöng vaggvisor och läste barnböcker på mitt modersmål. Det kändes väldigt viktigt att inte beröva henne det.

1996 började Katarina arbeta på Konserthuset, först med barn- och ungdomsverksamhet och så småningom också med produktioner. När hon blev assistent åt planeringschefen var den kulturella cirkeln slut.

– Plötsligt var jag tillbaka där jag alltid varit förut, i jobbet att förmedla artister och ensembler från hela världen, säger hon.

Katarina poängterar att det inte är hon som bestämmer vilka som ska bokas; det gör programrådet, men hon är den som håller kontakten med agenturerna. Sedan tre år tillbaka är hon också chefsdirigenten Gustavo Dudamels alltiallo. Göteborg har blivit hans naturliga bas i Europa och utifrån hans önskemål gör hon upp ett program för honom när han är här. Först lägger hon in alla repetitioner och konserter. Sedan försöker hon hitta luckor för möten, telefonsamtal och intervjuer, vilket inte är helt enkelt.

CIRKELN SLUTEN. Katarina Danielsson förmedlade artister redan hemma i Slovakien. Sedan femton år tillbaka är hon producent hos Göteborgs symfoniker med arbetsplats Konserthuset. Bild: ANDERS HOGREN

– Han är hetast i branschen! Alla rycker i honom. Förra gången han var här hade vi många utländska gäster på besök, bland andra chefen för Filarmonica della Scala och en journalist från Los Angeles Times.

SEDAN HÖSTEN 2009 HAR GUSTAVO Dudamel nämligen också det prestigefyllda jobbet som chefsdirigent i Los Angeles. Där har han enorma resurser till sitt förfogande, till exempel en egen loge med bibliotek, kontor och ett green-room för att emot sina gäster. I Göteborg är det mera tranquillo som han brukar säga och så finns Katarina på plats med professionell service.

– Jag brukar köpa en frukostmacka åt Gus-

tavo och se till att han har vatten. Han gör av med massor av energi på en repetition. Ibland ger jag mig ut på stan för att köpa en t-shirt som han kan ha under frackskjortan eller ett par manschettknappar ifall han glömt sina egna.

Gustavo Dudamel är en karismatisk ledare för cirka 100 musiker och övrig personal på Konserthuset. Katarina känner sig oerhört privilegierad över att få arbeta så nära honom. Han är den främste förmedlaren av El Sistema och hon imponeras av hans bottenlösa sociala engagemang och vilja att göra gott.

– Självklart påverkas vi alla av hans glädje och energi. Han förmedlar det

han vill säga på ett ödmjukt sätt. Let's have fun säger han, när vi ska göra något svårt. Men vi har stor respekt för honom också. När hans stämma blir väldigt djup är det allvar.

Det är ett hårt tryck på chefsdirigenten. Han måste alltid vara på topp och får aldrig ha en dålig dag. Katarina ser till att det finns luckor i schemat.

– Gustavo måste ha mänskliga villkor för att göra bra sessioner. Han är alldeles för begåvad för att bli utsliten i förtid. Vi måste få njuta av honom länge.

EL SISTEMA

1975 började José Antonio Abreu ge musiklktioner till barn i Caracas slumkvarter. Det blev starten på **El Sistema**. Nu finns cirka 125 ungdomsorkestrar i Venezuela. El Sistema skiljer sig från annan pedagogik genom att barnen får börja spela i orkester så fort de får sitt instrument. Alla platser! De får bra självförtroende och lär sig att respektera andra. Gustavo Dudamel är en produkt av El Sistema, liksom den berömda ungdomsorkestern **Simon Bolívar Youth Orchestra of Venezuela** som uppträder i Göteborg 7-9 juni.